

INSTRUKCE K PROVEDENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ MAPA ŠKOLY pro SŠ – Základní varianta s papírovými dotazníky

Aneb

**jak postupovat, aby peníze, energie a čas, který věnujete projektu,
nebyly vyhozenou investicí.**

Projekt dotazníkového šetření s názvem Mapa školy pro SŠ má za cíl zjistit, jakýma očima vidí školu všichni důležité aktéři školního života – žáci, jejich rodiče, učitelé, případně také absolventi školy a provozní zaměstnanci. Výsledky projektu vám poskytnou zajímavé a podnětné informace, které pomůžou hlavně vedení v další práci na zkvalitňování školy. Elektronickou verzi těchto instrukcí naleznete na www.scio.cz/skoly/download.asp.

Pokud se budete držet rad a doporučení shrnutých v následujících sedmi bodech, vyhnete se zbytečným chybám, ušetříte spoustu času a hlavně dostanete výsledky, které co nejvíce odrážejí realitu na vaší škole.

1. Zkontrolujte obsah zásilky > 2. Správně vyplňte vstupní údaje na papírových dotaznících > 3. Proveďte administraci a editaci dotazníků > 4. Informujte, motivujte > 5. Realizujte > 6. Zachovejte anonymitu všech respondentů > 7. Včas odešlete dotazníky k dalšímu zpracování

Na realizaci šetření má Vaše škola čas od 1. února do 7. března 2012 - pokud využíváte papírové dotazníky, nebo od 1. února do 31. března 2012 - pokud dotazníky budete vyplňovat elektronicky.

1. Zkontrolujte obsah zásilky

V zásilce, kterou jsme vám zaslali, by měly být všechny náležitosti potřebné k realizaci šetření. Při kompletování zásilky jsme vycházeli z údajů ve Vaší objednávce. Pokud se od jejího odeslání cokoli podstatného změnilo nebo se vyskytne jakákoli nejasnost, neprodleně nás kontaktujte na e-mailové adrese mapass@scio.cz. Rádi Vám pomůžeme, poradíme, případně objednávku doplníme.

POZOR! Dotazníky nikdy nekopírujte! Kopírování nemusí zachovat proporce, tudíž bychom je nemuseli být schopni zpracovat. Tyto dotazníky budou vyřazeny z vyhodnocení, čímž může dojít ke zkreslení výsledku celého šetření. Kopírování a jiné šíření všech našich materiálů podléhá autorským právům a je protizákonné.

2. Správně vyplňte vstupní údaje

PAPÍROVÉ DOTAZNÍKY (papírová forma sběru dat)

Dotazníky pro žáky a rodiče obdržíte v tištěné podobě. Předtím než je rozdáte jednotlivým respondentům, vyplňte záhlaví všech dotazníků – **opatřete záhlaví razítkem školy s čitelnou adresou**. I když se může zdát, že „tak snadnou věc“ nemůže nikdo splést, nespolehejte na to. Chyba ve vyplněném záhlaví může způsobit, že se odpovědi v dotazníku přiřadí k jiné třídě nebo je nebude možné vůbec vyhodnotit. Tyto chyby nelze zpětně odstranit!

Jak správně vyplnit záhlaví:

Adresa školy – můžete použít jednoduché razítko nebo tuto část vyplňte hůlkovým písmem

Kód školy – označte křížkem pět písmen, která tvoří kód Vaší školy (**kód je uvedený v průvodním dopise**, který jste obdrželi v zásilce)

Typ školy – označte křížkem. Typ školy je v záhlaví uveden zkratkami:

G4 – čtyřleté gymnázium
G6 – šestileté gymnázium
G8 – osmileté gymnázium
OA – obchodní akademie

SPŠ – střední průmyslová škola
SOU – střední odborné učiliště
jiné SOŠ – střední odborná škola (jiná než OA a SPŠ)
OU – odborné učiliště

V případě, že škola v sobě sdružuje několik typů škol, zakřížkujte pro každou třídu (žáky i jejich rodiče) typ školy podle skutečnosti.

Ročník – musí být vždy vyplněný v dotaznících pro žáky a pro rodiče

1. ročníku osmiletého studia odpovídá políčko s označením prima
5. ročníku osmiletého studia (kvinta) odpovídá políčko s označením 1
1. ročníku šestiletého studia odpovídá políčko s označením tercie
1. ročníku čtyřletého nebo tříletého studia odpovídá políčko s označením 1

Třída – mnoho škol používá nestandardní označování, proto je důležité z nabídky políček A až J vybrat pro každou třídu příslušné označení (písmeno) a označit je křížkem. Je možné, že označení v záhlaví neodpovídá skutečnému názvu třídy, toto je možné sjednotit ve ScioDat. Bližší pokyny naleznete v instrukcích pro vyplňování elektronických dotazníků.

POZOR! Záhlaví musí být vyplněno na obou stranách každého dotazníku. Dbejte na to, aby se označení třídy u žákovských a rodičovských dotazníků shodovalo. Všichni respondenti musí v záhlaví vyplnit kromě třídy také KÓD ŠKOLY.

Záhlaví vyplní škola! Dotazník bez správně vyplněných údajů nelze vyhodnotit!

Adresa školy (razítko): Střední odborná škola zemědělská, Gagarinova 10, Horní Lhota

Kód školy:

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Typ školy:

G4 G6 G8 OA SPŠ jiné SOŠ SOU OU
prima sekunda tercie kvarta 1 2 3 4 A B C D E F G H I J

Ročník: Třída:

Příklad: Střední odborná škola zemědělská, Gagarinova 10, Horní Lhota, kód školy – AGMTZ, třída 2.C

Škola může i v průběhu šetření změnit formu testování a některým respondentům dotazníky zpřístupnit v on-line podobě. Hesla pro jednotlivé skupiny respondentů jsou v aplikaci ScioDat vygenerována všem školám bez ohledu na formu šetření.

ELEKTRONICKÉ DOTAZNÍKY (elektronická forma sběru dat)

Ostatní skupiny respondentů vyplňují **dotazníky on-line**. Pro vyplnění musí každý znát přihlašovací adresu, přihlašovací jméno a heslo (**přihlašovací údaje jsou pro každou skupinu respondentů vygenerované v aplikaci ScioDat na stránce <http://testovani.scio.cz>**). Přihlašovací jméno je společné pro všechny respondenty a zní *mapaskoly*. Heslo se pro každou skupinu respondentů liší a je shodné vždy pro všechny žáky nebo rodiče jedné třídy. Společné přihlašovací heslo mají také všichni učitelé Vaší školy. Každá škola má na základě své objednávky omezený počet přístupů k elektronickým dotazníkům.

ELEKTRONICKÉ + PAPIROVÉ DOTAZNÍKY (kombinovaná forma sběru dat)

Rodiče vyplňují papírové dotazníky, všichni ostatní vyplňují dotazníky v elektronické podobě. Informace k oběma podobám dotazníků jsou uvedené výše.

3. Proved'te administraci a editaci dotazníkú

kód uživatele

ABCDE

heslo

••••••

[zapomenuté heslo](#) | [registrace](#)

PŘIHLÁSIT

Administrace dotazníkového šetření Mapa školy se provádí v aplikaci ScioDat na stránce <http://testovani.scio.cz>.

K přihlášení do aplikace potřebujete přístupové údaje (5písmenný kód školy a heslo), které jsou určeny ředitelům škol a popř. správcům ScioDat (z řad učitelů), kteří administrují testování a dotazníková šetření.

Přístupové údaje školy jsou uvedeny na samostatném listě s přehledem objednaných materiálů, který je součástí zásilky s materiály k šetření, případně o ně můžete požádat emailem na mapass@scio.cz.

Po přihlášení do ScioDat vstupte do sekce **DOTAZNÍKOVÁ ŠETŘENÍ**, kde je možné vyplnit ředitelský dotazník, prohlížet a editovat ostatní dotazníky a kde najdete přístupové údaje pro jednotlivé skupiny respondentů v případě elektronického sběru dat (dotazníky jsou on-line).

Dotazníková šetření

Dotazníky

Úprava dotazníků se školy týká pouze v případě, že zvolila elektronický nebo kombinovaný způsob šetření (s elektronickými dotazníky). Využíváte-li jen papírové dotazníky, přejděte k sekci *Pro ředitele*.

Pro základní variantu projektu jsou připraveny dotazníky se společnými otázkami pro každou skupinu respondentů. Odpovědi na tyto otázky jsou pak porovnány s ostatními zapojenými školami. **Nově je možné elektronické dotazníky doplnit až 3 vlastními otázkami; cílem je umožnit vedení školy položit specifické otázky týkající se věcí či problémů konkrétní školy.** Tyto vlastní otázky nebudou vyhodnoceny ve srovnání s ostatními zapojenými školami, ale výsledky budou k dispozici jen konkrétní škole.

Ředitelský dotazník se needituje. Před samotnou editací můžete využít metodologické pokyny a rady pro sestavování otázek, které jsou v aplikaci ke stažení.

Editovat elektronické dotazníky je možné pouze do okamžiku jejich zveřejnění. V případě, že jste již dotazníky upravili nebo je nechcete doplnit vlastními otázkami, potvrďte tlačítkem **zveřejnit** (ikona praporek). Dotazník je připraven k použití.

Tisk dotazníku

Dotazník si rovněž můžete prohlédnout nebo vytisknout (ikona tiskárna).

Úprava dotazníků

Chcete-li využít možnost položit vlastní otázky, zvolte u dotazníku, který se chystáte editovat, možnost *upravit*. Pro jasnou představu máte k dispozici přehled společných otázek, které nelze upravovat.

Nové otázky tvoříte pomocí odkazů:

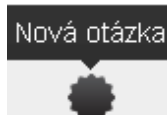
[Přidání volitelných otázek](#)

[Přidání vlastních otázek](#)

V případě, že se rozhodnete nové otázky vybírat z nabízeného seznamu, zvolte **Přidání volitelných otázek**.

Otázky jsou pro snadnější orientaci členěny do témat/oblastí. U vybrané otázky zvolte **zařadit do dotazníku**.
Rozhodnete-li se formulovat vlastní otázky, zvolte odkaz **Přidání vlastních otázek** a následně tlačítko **Nová otázka**.

Uzavřené a polootevřené otázky vyžadují Vaši formulaci otázky a nadefinování předem stanoveného počtu odpovědí:

Uzavřená otázka   Polootevřená otázka   Otevřená otázka

Zvolte text otázky

Jak často se Vaše dítě připravuje na výuku?

Zadejte možnosti otázky

Počet:

téměř denně	<input type="button" value="Odebrat"/>
občas	<input type="button" value="Odebrat"/>
vyjimečně	<input type="button" value="Odebrat"/>
téměř nikdy	<input type="button" value="Odebrat"/>
neumím posoudit	<input type="button" value="Odebrat"/>

Po zadání čísla s počtem možných odpovědí (např. 5), zvolte tlačítko **Přidat možnosti** a odpovědi doplňte. Během editace můžete možnosti přidávat i odebrávat.

Volbou nejnižšího a nejvyššího možného počtu odpovědí nastavíte, kolik odpovědí může respondent vybrat. V ukázce (níže) vybírá respondent pouze jednu z možných 5. Otázku uložte.

Zadejte nejnižší a nejvyšší možný počet odpovědí

nejnižší	<input type="text" value="1"/>
nejvyšší možný počet odpovědí	<input type="text" value="1"/>

U **polootevřené otázky** můžete navíc od respondenta požadovat i slovní vyjádření (např. bližší či jiné doplnění odpovědi).

V případě **otevřené otázky** respondenti odpovídají pouze slovně do vyznačeného políčka v dotazníku. Každá nově vytvořená otázka se Vám zobrazí v přehledu nových otázek a poté ji můžete zařadit do dotazníku.

V dotazníku je u vlastních otázek možné měnit jejich pořadí a také je mazat (ikony šipka a křížek).

Po dokončení editace dotazník **zveřejněte** (ikona praporek), jinak nebude pro respondenty dostupný. Po zveřejnění již nemůže být dotazník editován.

Dotazník je připraven k použití, můžete si jej rovněž prohlédnout nebo vytisknout (ikona tiskárna).

Zde naleznete vstup do

ředitelského dotazníku, který je charakteristikou

školy, údaje z dotazníku budou použity jako členící a analytická kritéria pro porovnávání se školami stejného referenčního rámce (podobné podmínky, velikost, poloha školy apod.)

Přístupy

Pro vyplnění elektronického dotazníku **musí škola předat všem účastníkům šetření informaci o přihlašovacích údajích**, bez kterých nelze dotazník vyplnit.

Vyplňování elektronických dotazníků probíhá na stránce <http://testovani.scio.cz>.

kód uživatele

mapaskoly

Kód uživatele je pro všechny respondenty (mimo ředitele) totožný: **mapaskoly**.

heslo

.....

[zapomenuté heslo](#) | [registrace](#)

PŘIHLÁSIT

Heslo respondenta je společné vždy pro jednu celou skupinu respondentů (např. rodiče 1. B třídy nebo žáky kvinty A či učitele ZŠ), čímž je zajištěna anonymita dat. Dotazníky lze vyplňovat současně na více připojených počítačích.

V tabulce na kartě *Přístupy* máte přehled všech zapojených skupin respondentů, jejich přístupových hesel a současně máte možnost sledovat množství již vyplněných dotazníků z celkového počtu objednaných.

Hesla si můžete vytisknout.

Zde si můžete vytisknout přístupová hesla pro respondenty...

Elektronické dotazníky je také možné vytisknout a odpovědi respondentů posléze přepsat do elektronické verze.

K přepisování dotazníků v tomto případě slouží funkce a přístupy [zadavatelé](#) [respondenti](#) **zadavatele** (pověřeného pracovníka školy) uvedené v tabulce pro každou skupinu respondentů. *Dbejte, abyste nezaměnili hesla pro respondenty (přímé vyplňování dotazníků např. žáky či rodiče) a zadavatele (jen v případě přepisování dotazníků).*

Dotazníky si můžete vytisknout v potřebném množství z elektronické verze v sekci **Dotazníky**.

4. Informujte, motivujte

Dříve, než požádáte respondenty o vyplnění dotazníků, doporučujeme, abyste je informovali o obsahu a smyslu celého šetření. Rodiče můžete informovat na rodičovských schůzkách nebo krátkým vysvětlujícím dopisem, e-mailem, na webových stránkách školy apod. Učitelé mohou tuto informaci dostat na pedagogické radě, žáci prostřednictvím svých třídních učitelů.

I krátké vysvětlení „**proč dotazník vyplňovat**“ může posílit motivaci k vyplnění a současně přispět k jeho větší návratnosti. Žáci, rodiče, učitelé i ostatní pracovníci by měli vědět, že vedení školy zajímá jejich názor, že je pro ně důležitý a že prostřednictvím dotazníků mají skvělou možnost vyjádřit se k různým stránkám života školy. Nikdo by neměl mít pocit, že by výsledky šetření mohly být vůči němu nebo nějaké skupině respondentů zneužity.

Silným motivačním prvkem pro všechny respondenty je informace o tom, **jak a kdy budou seznámeni s výsledky projektu**. Způsobů pro jejich zveřejnění je celá řada (např. informace na třídních schůzkách, informace prostřednictvím webových stránek školy apod.), volba konkrétní podoby zůstává na každé škole. Škola může využít souhrnný list, zpracovanou analytickou zprávu pro rodiče či si zpracovat vlastní. Jestliže někteří z respondentů (týká se hlavně rodičů, ale i žáků) odmítnou dotazník vyplnit, respektujte, prosím, jejich svobodné rozhodnutí.

V případě papírových dotazníků nezapomeňte rodičům a žákům sdělit **kód školy**, aby ho mohli vyplnit v záhlaví dotazníků.

Používá-li škola papírové dotazníky, seznamte rodiče také se způsobem jejich sběru. Zachování anonymity respondentů je důležité pro důvěryhodnost projektu a vysokou návratnost dotazníků. O tom jak postupovat se více dozvíte v části 6 o zachování anonymity respondentů.

5. Realizujte

PAPÍROVÉ DOTAZNÍKY PRO RODIČE – obdrželi jste, pokud jste zvolili papírovou nebo kombinovanou formu sběru dat

Tištěné dotazníky s vyplněným záhlavím (adresa školy, typ a kód školy a označení třídy) můžete rodičům rozdat na třídních schůzkách, kde je mohou případně ihned vyplnit nebo dotazníky můžete poslat po jejich dětech.

Pokud mají rodiče ve škole více dětí, měli by dotazník vyplnit za každé dítě.

V případě elektronických dotazníků pro rodiče je důležité, aby každý rodič dostal informaci o přihlašovacích údajích. Tu mohou rodiče obdržet na třídních schůzkách nebo písemnou formou. Rodiče mohou dotazník vyplnit z jakéhokoli počítače připojeného na internet (z domova, z práce). Některé školy zorganizovaly šetření tak, že po třídních schůzkách zpřístupnily počítačové učebny rodičům, aby mohli dotazníky vyplnit.

PAPÍROVÉ DOTAZNÍKY PRO ŽÁKY – obdrželi jste, pokud jste zvolili papírovou formu sběru dat

U žáků doporučujeme, aby dotazníky vyplňovali ve škole. Důležité je žáky upozornit, že v dotazníku neexistují správné ani špatné odpovědi, protože jde o vyjádření jejich vlastních názorů. Učitel by měl v průběhu vyplňování dotazníků působit jen jako osoba, na kterou je možné se obrátit v případě, že žáci něčemu nerozumí apod. **Učitel by v žádném případě neměl žáky ovlivňovat, kontrolovat kdo jak odpovídá, ani žákům nahlížet do dotazníků!**

Čas na vyplnění dotazníků není omezen. Předpokládáme, že nezabere více než jednu vyučovací hodinu.

ELEKTRONICKÉ DOTAZNÍKY PRO UČITELE, NEPEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY A ABSOLVENTY (popř. žáky a rodiče)

Dotazníky pro ostatní skupiny respondentů jsou k dispozici **pouze v elektronické podobě**. Pro vyplnění elektronického dotazníku **musí škola předat všem účastníkům šetření informaci o přihlašovacích údajích**. Dotazníky lze vyplňovat současně na více připojených počítačích.

Pro vyplnění elektronického dotazníku musí každý respondent znát:

přihlašovací adresu: <http://testovani.scio.cz> – je společná pro všechny respondenty

kód uživatele: **mapaskoly** – je společný pro všechny respondenty

heslo: **tiskne se z administrace** – je specifické pro každou skupinu respondentů a třídu

Libovolná část respondentů může samozřejmě využít papírové formy dotazníků. Škola je neobjednává předem, ale má možnost si je vytisknout v potřebném množství z elektronické verze v sekci **Dotazníky**. **Škola pak musí zajistit přepsání odpovědí do elektronické podoby; pro přepisování dat z dotazníků využije škola přístupů pro zadavatele.**

ELEKTRONICKÝ DOTAZNÍK PRO ŘEDITELE

Pro všechny varianty projektu Mapa školy je připravena elektronická podoba ředitelského dotazníku, k vyplnění použije ředitel své přihlašovací údaje.

Ředitelský dotazník je v podstatě charakteristikou školy, údaje z dotazníku budou použity jako členící a analytická kritéria pro porovnávání se školami stejného referenčního rámce (podobné podmínky, velikost, poloha školy apod.).

V případě, že vyplnění dotazníků v elektronické podobě řediteli z jakéhokoli důvodu nevyhovuje, je možné si tento dotazník vytisknout a vyznačit odpovědi přímo do něj. Takto vyplněný papírový dotazník nám škola odešle (spolu s ostatními dotazníky).

6. Zachovávejte anonymitu všech

PAPÍROVÉ DOTAZNÍKY

Po realizaci projektu škola zajistí sběr všech dotazníků. V případě žákovských i rodičovských dotazníků doporučujeme pro zachování anonymity a korektnosti sběr dotazníků třídním učitelem v jednu chvíli. Učitel by měl všechny vybrané dotazníky ihned **vložit do obálky, tu přelepit samolepkami s logem společnosti Scio a dva náhodně vybrané žáky ze třídy požádat o podpis přes tuto samolepku.** Obálky pro jednotlivé třídy a rodiče jednotlivých tříd jsou spolu s pečeti štítky součástí zásilky. Na každou obálku prosím vyplňte, o jakou třídu se jedná, získáte tím i snadnou kontrolu, od kterých tříd a skupin (rodiče x žáci) máte již dotazníky vybrány. **Do jedné obálky nikdy nekládejte dotazníky od různých skupin respondentů.** Druhou možností je vložení dotazníků do schránky důvěry. V tomto případě, prosíme, buď o **roztřídění dotazníků** do obálek dle tříd a skupin (rodiče, žáci), což umožní zařazení dotazníku s chybně vyplněným záhlavím, nebo alespoň do skupin – rodiče, žáci.

Vědomí, že škola zachová skutečně korektní přístup k respondentům, ať jsou jejich názory na školu jakékoli, výrazně ovlivní návratnost dotazníků a platnost dat.

ELEKTRONICKÉ DOTAZNÍKY

Odpovědi respondentů, kteří vyplňují elektronický dotazník, se automaticky ukládají do databáze Scio. Při realizaci projektu ve škole (počítačové učebně) myslete na to, že učitel nemá kontrolovat, korigovat nebo jiným způsobem zasahovat do vyplňování dotazníků žáky.

V případě, že někteří respondenti budou vyplňovat vytištěný dotazník a škola následně zajistí přepsání odpovědí do elektronické podoby, dbejte, prosím, na korektnost při odevzdávání dotazníků. Vědomí toho, že škola zachová skutečně korektní přístup k respondentům, ať jsou jejich názory na školu jakékoli, výrazně ovlivní návratnost dotazníků a platnost dat.

JAK DÁLE PODPOŘIT DŮVĚRU ÚČASTNÍKŮ

1. Předějte, prosím, jak žákům a rodičům, tak učitelům adresu webové stránky www.scio.cz/mapainfo, na které naleznou informace o průběhu celého projektu.
2. Jestliže někteří z respondentů (týká se to hlavně rodičů) odmítnou dotazník vyplnit, respektujte, prosím, jejich rozhodnutí.
3. V případě, že nechtějí vyplnit papírový dotazník, umožněte jim vyplnění dotazníku elektronického a předějte jim přístupové údaje (naleznete je v aplikaci ScioDat).
4. Učitel by v žádném případě neměl žáky ovlivňovat, kontrolovat, kdo jak odpovídá, ani žákům nahlížet do dotazníků!
5. Umožněte všem respondentům, aby se mohli k projektu vyjádřit v krátkém zpětnovazebním dotazníku (má jen 3 otázky). Účastníci šetření ho mohou vyplnit online na stránce <http://testovani.scio.cz>. Přístupové jméno je *mapaskoly*, heslo naleznete v aplikaci ScioDat na kartě *dotazníky* (je stejné pro všechny respondenty Vaší školy). Přístupové údaje k zpětnovazebnímu dotazníku předějte, prosím, všem účastníkům hned na začátku šetření.

7. Včas odešlete dotazníky k dalšímu zpracování

Všechny vyplněné papírové dotazníky škola shromáždí a nejpozději **7. března 2012** odešle expresní poštou do společnosti Scio k zpracování. Dotazníky se zpracovávají strojově, proto je **nepřehýbejte ani nemačkejte** a odešlete je prosím v pevné obálce A4 nebo

zabalené v balíku tak, aby nedošlo k přeložení či jinému poškození na adresu:

**Mapa školy, www.scio.cz, s.r.o.,
Pobřežní 34, 186 00 Praha 8**

Přejeme Vám hladký průběh celého šetření!

